

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ISSN 1513-3591

สสค.สาร

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๓ เดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๘

ขอคุยด้วย

ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ สสค.สาร ขอเสนอบทความพิเศษ “**หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**” และ “**โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**” เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคลดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีมติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญเกี่ยวกับการเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งการชักจูงแนวทางปฏิบัติในการปรับขึ้นความลับสำหรับเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีมาเสนอด้วย

สารบัญ

บทความพิเศษ : หลักการ
ทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...๓

บทความพิเศษ : โครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ...๑๗

ปั่นเพื่อพ่อ
Bike for Dad...๒๒

เรื่องสำคัญที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา...๒๔

การชักจูงแนวทางปฏิบัติในการปรับขึ้นความลับ
สำหรับเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี...๒๗

มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ...๓๐

ไปไหนไปกัน : อุทยานแห่งชาติ
ภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น...๓๕

ท้องถิ่นควรรู้...๓๖

บทความ/ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏใน “สสค.สาร” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา	ดร.อำพน กิตติอำพน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สมชาย พุฒิกัลป์ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สุพิน สุมะวิทย์ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ธีระพงษ์ วงศ์ศิวิลาสร รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
บรรณาธิการ	สิบทัน วณวิสุทธิ์ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	กัญชลี จานงค์วงศ์, กานต์พิชชา ปิ่นแก้ว, จิตตา กิตติเสถียรนันท, ทวีวัฒน์ อัครพลวงศ์, ประธาน มุคผ่อง, ปราณี สาสนธรรมบท, พงษ์เทพ พ่วงเสมา, สมศรี นาคจำรัสศรี
ฝ่ายประสานงาน	กานต์พิชชา ปิ่นแก้ว
ฝ่ายพิสูจน์อักษร	กัญชลี จานงค์วงศ์, จิตตา กิตติเสถียรนันท
ฝ่ายจัดงานศิลป์	ดวงกมล แสงสุวรรณ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์	วัลภา สุขผล
ฝ่ายจัดการทั่วไป	กนกวรรณ พงษ์พันธ์, เกศรา ไชยพิทักษ์, เขมจิรา ชันแก้ว, ดวงกมล แสงสุวรรณ, ธัญมน สีนสาอาง, นก วรทัต, วชิร สิงหาราช, สมภพ กลิ่นหอม
พิมพ์ที่	สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา ถนนสามเสน กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐-๒๒๔๓๐-๐๖๑๑-๓

บทความพิเศษ :

หลักการทรงงาน

ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เป็นที่ประจักษ์กันโดยทั่วกันแล้วว่า พระราชกรณียกิจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติ นับตั้งแต่เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติในปี ๒๔๘๙ ได้แสดงให้เห็นถึงพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่พสกนิกรทั้งแผ่นดินได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทุ่มเทพระวรกายตรากตรำและมุ่งมั่นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่พสกนิกรไม่ว่าจะเชื้อชาติใด ศาสนาใด หรืออยู่ห่างไกลสักเพียงใด ก็มีทรงย่อท้อ ทรงเข้าไปช่วยเหลือราษฎรทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การเกษตร การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงาน หรือแม้กระทั่งการจราจร ทรงคิดค้นแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างแยบยล

การทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงยึดการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับสิ่งที่อยู่รอบตัว และสามารถปฏิบัติได้จริง ทรงมีความละเอียดรอบคอบและทรงคิดค้นหาแนวทางพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ประโยชน์สูงสุดของประชาชนอย่างแท้จริง

หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สามารถรวบรวมได้มีดังต่อไปนี้

บทความพิเศษ : “หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” คัดลอกจากหนังสือจอมปราชญ์แห่งการพัฒนาหลักการทรงงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร แผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่ ให้ได้รายละเอียด ที่ถูกต้อง เพื่อที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจะทรงช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ตรงตามความต้องการ ของประชาชน

ระเบิดจากข้างใน

พระองค์ทรงมุ่งเน้น เรื่องการพัฒนาคน มีพระราชดำรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหา ชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว

แก้ปัญหาที่จุดเล็ก

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหา ของพระองค์จะทรงเริ่มจากจุดเล็ก ๆ (Micro) คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมองข้าม ดังพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...ถ้าปวดหัวก็คิดอะไรไม่ออก เป็นอย่างนั้นต้องแก้ไขการปวดหัวนี้ก่อน...มันไม่ได้เป็น การแก้อาการจริง แต่ต้องแก้ปวดหัวก่อน เพื่อที่จะให้อยู่ในสภาพที่คิดได้...แบบ (Macro) นี้ เราจะทำ แบบรู้ทั้งหมด ฉันไม่เห็นด้วย...อย่างบ้านคนอยู่ เรบอกบ้านนี้มันผุตรงนั้น ผุตรงนี้ ไม่คุ้มที่จะไปซ่อม... เอาตกลงรื้อบ้านนี้ ระเบิดเลย เราจะไปอยู่ที่ไหน ไม่มีที่อยู่...วิธีทำต้องค่อย ๆ ทำ จะไประเบิดหมด ไม่ได้...”

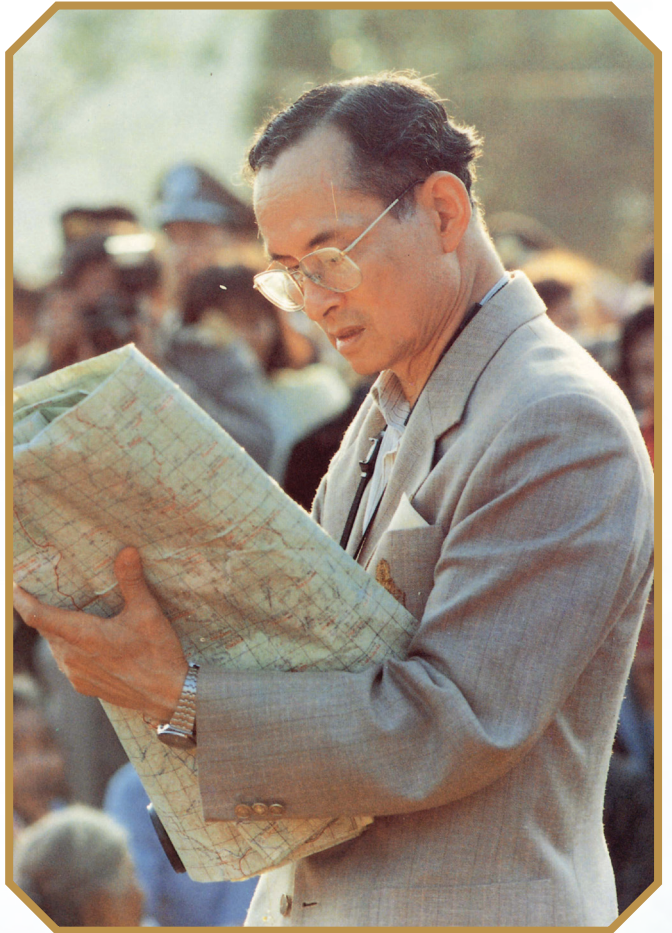

ทำตามลำดับขั้น ค่อยเป็นค่อยไป

ในการทรงงาน พระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่อง สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภคที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังพระบรมราโชวาทเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ความตอนหนึ่งว่า

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน ใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลัก วิชาการ เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอสมควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจ ให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชน โดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลว ได้ในที่สุด ดังเห็นได้ที่อารยประเทศกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในเวลานี้

การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบอาชีพและตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ก่อนอื่นเป็นพื้นฐานนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งยวด เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าระดับที่สูงได้ต่อไปโดยแน่นอน ส่วนการถือหลักที่จะส่งเสริม ความเจริญให้ค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและประหยัดนั้น ก็เพื่อป้องกัน ความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์...”

ภูมิสังคม

การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร รวมถึงสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน ดังพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ ในสังคมวิทยา คือ นิสัยใจคอของคนเราจะไปบังคับให้คนอื่นคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำ เราเข้าไปช่วย โดยที่จะคิดให้เขาเข้ากับเราไม่ได้ แต่ถ้าเราเข้าไปแล้ว เราเข้าไปดูว่าเขาต้องการอะไรจริง ๆ แล้วก็อธิบาย ให้เขาเข้าใจ หลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง...”

องค์รวม

ทรงมีวิธีคิดอย่างองค์รวม (Holistic) หรือทรงมองอย่างครบวงจร ในทางที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง ดังเช่น พระราชดำริ “**ทฤษฎีใหม่**” ซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแนวทางหนึ่งที่พระองค์ทรงมองอย่างองค์รวมและเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่การถือครองที่ดินโดยเฉลี่ยของประชาชนคนไทย ประมาณ ๑๐-๑๕ ไร่ การบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพ เมื่อมีน้ำในการทำเกษตรแล้วจะส่งผลให้ผลผลิตดีขึ้น และหากมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรจะต้องรู้จักวิธีการจัดการและการตลาด รวมถึงการรวมกลุ่มรวมพลังชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อพร้อมที่จะออกสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอกได้อย่างครบวงจร นั่นคือทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑, ๒ และ ๓

ไม่ติดตำรา

การพัฒนาตามแนวพระราชดำรินี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีวิธีการที่อ่อนโยนและรอบคอบ กับสภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสภาพของสังคมจิตวิทยาแห่งชุมชน คือ “ไม่ติดตำรา” ไม่ผูกมัด ติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

ในเรื่องของความประหยัดนี้ ประชาชนชาวไทยทราบกันดีว่า เรื่องส่วนพระองค์ก็ทรงประหยัดมาก ดังที่เราเคยเห็นว่า หลอดยาสีพระทนต์นั้นทรงใช้อย่างคุ้มค่าอย่างไร หรือฉลองพระองค์แต่ละองค์ ทรงใช้อยู่เป็นเวลานาน ดังที่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา เคยเล่าว่า

“...กองงานในพระองค์โดยท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ บอกว่าปีหนึ่งพระองค์เบิกดินสอ ๑๒ แท่ง เดือนละแท่ง ใช้จนกระทั่งจุด ใครอย่าไปทิ้งของท่านนะ จะกริ้วเลย ประหยัดทุกอย่าง เป็นต้นแบบทุกอย่าง ทุกอย่างนี้มีค่าสำหรับพระองค์หมด ทุกบาททุกสตางค์จะใช้อย่างระมัดระวัง จะสั่งให้เราปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ...”

ขณะเดียวกันการพัฒนาและช่วยเหลือราษฎร ทรงใช้หลักในการแก้ไขปัญหาด้วยความเรียบง่าย และประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ มาแก้ไข ปัญหาโดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากนัก ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า

“...ให้ปลูกป่า โดยไม่ต้องปลูก โดยปล่อยให้ขึ้นเองตามธรรมชาติ จะได้ประหยัดงบประมาณ...”

ทำให้ง่าย

ด้วยพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้การคิดค้น ตัดแปลง ปรับปรุง และแก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริดำเนินไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และระบบนิเวศโดยรวม ตลอดจน สภาพทางสังคมของชุมชนนั้น ๆ โปรดที่จะทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย ทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย อันเป็นการแก้ปัญหาด้วยการใช้กฎแห่งธรรมชาติเป็นแนวทางนั่นเอง แต่การทำสิ่งยากให้กลายเป็นง่ายนั้น เป็นของยาก ฉะนั้นคำว่า “ทำให้ง่าย” จึงเป็นหลักคิดสำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศในรูปแบบ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การมีส่วนร่วม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักประชาธิปไตย จึงทรงนำการประชาพิจารณ์มาใช้ ในการบริหาร เพื่อเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการของสาธารณชน ดังพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...สำคัญที่สุดจะต้องหัดทำให้กว้างขวางหนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น แม้กระทั่ง ความวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาด เพราะการรู้จักรับฟังอย่างฉลาดนั้นแท้จริงคือ การระดม สติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลาย มาอำนวยการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จที่สมบูรณ์ นั้นเอง...”

ประโยชน์ส่วนรวม

การปฏิบัติพระราชกรณียกิจและการพระราชทานพระราชดำริในการพัฒนาและช่วยเหลือพสกนิกรในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า

“...ใครต่อใครบอกว่าขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันนี้ฟังจนเบื่อ อาจจะรำคาญด้วยซ้ำว่า ใครต่อใครก็มาบอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม อาจมานึกในใจว่า ให้ให้อยู่เรื่อย แล้วส่วนตัวจะได้อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เพื่อส่วนรมนั้น มิได้ให้ส่วนรวมแต่อย่างเดียว เป็นการให้เพื่อตัวเอง สามารถที่จะมีส่วนรวมที่จะอาศัยได้...”

พระบรมราโชวาท มหาวิทยาลัยขอนแก่น ๒๕๑๔

“...งานราชการนั้น เป็นงานส่วนรวม มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ของบ้านเมือง และประชาชนทุกคน ผู้ปฏิบัติบริหารงานราชการจึงต้องคำนึงถึงความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ อย่างนึกถึงบำเหน็จรางวัล หรือประโยชน์เฉพาะตนให้มากนัก มิฉะนั้นงานในหน้าที่จะบกพร่อง เกิดเป็นผลเสียหายแก่ตน แก่งาน ส่วนรวมของชาติได้ ขอให้ถือว่า การทำงานในหน้าที่ได้สำเร็จสมบูรณ์ เป็นทั้งรางวัลและประโยชน์ อันประเสริฐสุด เพราะจะทำให้ประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขและมั่นคง...”

พระบรมราโชวาท วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔

บริการรวมที่จุดเดียว One Stop Services

การบริการที่รวมจุดเดียวเป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Services ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย โดยทรงให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นต้นแบบ เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนที่มาขอใช้บริการ จะประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาร่วมดำเนินการและให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่แห่งเดียว ดังพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...กรม กองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประชาชนทุกด้านได้สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประลองตองกัน ประสานกัน ตามธรรมดาแต่ละฝ่ายต้องมีศูนย์ของตน แต่ว่าอาจจะมึงานถือว่าเป็นศูนย์ของตนเอง คนอื่นไม่เกี่ยวข้อง และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเป็นศูนย์ที่รวบรวมกำลังทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ทุกกรม กอง ทั้งในด้านเกษตรหรือในด้านสังคม ทั้งในด้านทางาน การส่งเสริมการศึกษามายู่ด้วยกัน ก็หมายความว่าประชาชน ซึ่งจะต้องใช้วิชาการทั้งหลายก็สามารถที่จะมาดู ส่วนเจ้าหน้าที่จะให้ความอนุเคราะห์แก่ประชาชนก็มาอยู่พร้อมกันในที่เดียวเหมือนกัน ซึ่งเป็นสองด้าน ก็หมายถึงว่า ที่สำคัญปลายทาง คือ ประชาชนจะได้รับประโยชน์และต้นทางของผู้เป็นเจ้าหน้าที่จะให้ประโยชน์...”

ใช้ธรรมชาติ ช่วยธรรมชาติ

ทรงเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับธรรมชาติ ทรงมองอย่างละเอียดถึงปัญหาธรรมชาติ หากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติ จะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ อาทิ การแก้ไขปัญหาลำเสื่อมโทรม ได้พระราชทานพระราชดำริ การปลูกป่า โดยไม่ต้องปลูก ปล่อยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ หรือแม้กระทั่ง การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ได้แก่ ปลูกไม้เศรษฐกิจ ไม้ผล และไม้พิน นอกจากได้ประโยชน์ตามชื่อของมันแล้วยังช่วยรักษาความชุ่มชื้นให้แก่พื้นดินด้วย เห็นได้ว่า ทรงเข้าใจธรรมชาติและมนุษย์อย่างเกื้อกูลกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

ใช้ธรรมชาติบรรเทาธรรมชาติ

ทรงนำความจริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการ แนวปฏิบัติที่สำคัญในการแก้ปัญหาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาวะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่เป็นปกติ เช่น การนำน้ำดี ขังไล่ น้ำเสีย หรือเจือจางน้ำเสียให้กลับเป็นน้ำดี ตามจังหวะการขึ้นลงตามธรรมชาติของน้ำ การบำบัดน้ำเน่าโดยใช้ผักตบชวา ซึ่งมีตามธรรมชาติให้ดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำ ดังพระราชดำรัส ความว่า “ใช้ธรรมชาติบรรเทาธรรมชาติ”

ปลูกป่าในใจคน

การบริโภคและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลือง เพื่อประโยชน์ของตนเองเป็นการสร้างความเสียหายให้สิ่งแวดล้อม ปัญหาความไม่สมดุลจึงบังเกิดขึ้น ดังนั้น ในการที่จะฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนมา จะต้องปลูกจิตสำนึกในการรักผืนป่าให้แก่คนเสียก่อน ดังพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง...”

ขาดทุนคืออะไร คຸ້ມคຳມากกว่าคຸ້ມทุน

“...ขาดทุน คือ กำไร Our loss is our gain...การเสียคือการได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า และการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้...”

พระราชดำรัสดังกล่าว คือ หลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไรคือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนได้ ดังพระราชดำรัสที่ได้พระราชทานแก่ตัวแทนของปวงชนชาวไทยที่ได้เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพร เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๔ ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ความตอนหนึ่งว่า

“...ประเทศต่าง ๆ ในโลก ในระยะ ๓ ปีมานี้ คนที่ก่อตั้งประเทศที่มีหลักทฤษฎีในอุดมคติที่ใช้ในการปกครองประเทศส่วนแต่ลุ่มสลายลงไปแล้ว เมืองไทยของเราจะสลายลงไปหรือ เมืองไทยนับว่าอยู่ได้มาอย่างดี เมื่อประมาณ ๑๐ วันก่อน มีชาวต่างประเทศมาขอพบเพื่อขอโอวาทเกี่ยวกับการปกครองประเทศว่าจะทำอย่างไร จึงได้แนะนำว่า ให้ปกครองแบบคนจน แบบที่ไม่ติดตำรามากเกินไป ทำอย่างมีสามัคคี มีเมตตา กัน ก็จะอยู่ได้ตลอด ไม่เหมือนกับคนที่ทำตามวิชาการ ที่เวลาปิดตำราแล้ว ไม่รู้จะทำอย่างไร ลงท้ายก็ต้องเปิดหน้าแรก เริ่มใหม่ ถอยหลังเข้าคลอง ถ้าเราใช้ตำราแบบอะลุ่มอล่วยกัน ในที่สุดได้ก็เป็นการดี ให้โอวาทเขาไปว่า ขาดทุนเป็นการได้กำไรของเรา นักเศรษฐศาสตร์คงค้านว่าไม่ใช่ แต่เราอธิบายได้ว่า ถ้าเราทำอะไรที่เราเสีย แต่ในที่สุดเราเสียนั้น เป็นการได้ทางอ้อม ตรงกับงานของรัฐบาลโดยตรง เงินของรัฐบาลหรืออีกนัยหนึ่งคือเงินของประชาชน ถ้าอยากให้ประชาชนอยู่ดี กินดี ก็ต้องลงทุน ต้องสร้างโครงการ ซึ่งต้องใช้เงินเป็นร้อย เป็นพัน หมื่นล้าน ถ้าทำไปเป็นการจ่ายเงินของรัฐบาล แต่ไม่เข้าประชาชนจะได้รับผล ราษฎรอยู่ดีกินดี ราษฎรได้กำไรไป ถ้าราษฎรมิรายได้ รัฐบาลก็เก็บภาษีได้สะดวก เพื่อให้รัฐบาลได้ทำโครงการต่อไป เพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติ ถ้ารู้จัก สามัคคี รู้เสียสละ คือการได้ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า และการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้...”

การพึ่งตนเอง

การพัฒนาตามแนวพระราชดำรัสเพื่อแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นด้วยการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้มีความแข็งแกร่งพอที่จะดำรงชีวิตได้ต่อไป แล้วขั้นต่อไปก็คือการพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและสามารถ “พึ่งตนเองได้” ในที่สุด ดังพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบอาชีพและตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ก่อนอื่นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งยวด เพราะผู้มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ ย่อมสามารถสร้างความเจริญในระดับสูงขึ้นต่อไป...”

พออยู่พอกิน

การเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมประชาชนทุกหมู่เหล่าในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรด้วยพระองค์เอง จึงทรงสามารถเข้าพระราชหฤทัยในสภาพปัญหาได้อย่างลึกซึ้งว่ามีเหตุผลมากมายที่ทำให้ราษฎรตกอยู่ในวงจรแห่งทุกข์เข็ญ จากนั้นได้พระราชทานความช่วยเหลือให้พสกนิกรมีความกินดีอยู่ดี มีชีวิตอยู่ในขั้น “พออยู่พอกิน” ก่อนแล้วจึงขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

ในการพัฒนานั้น หากมองในภาพรวมของประเทศมีใช้งานเล็กน้อย แต่ต้องใช้ความคิด และกำลังของคนทั้งชาติจึงจะบรรลุผลสำเร็จ ด้วยพระปรีชาญาณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทำให้คนทั้งหลายได้ประจักษ์ว่าแนวพระราชดำรินั้น “เรียบง่าย ปฏิบัติได้ผล” เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้แนะการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

ความซื่อสัตย์ สุจริต และกตัญญู

“...การพัฒนาชนบท เป็นงานที่สำคัญ เป็นงานยาก เป็นงานที่จะต้องทำให้ได้ด้วยความสามารถ ด้วยความเฉลียวฉลาด คือทั้งเฉลียวทั้งฉลาด ต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ มิได้มุ่งหมายหากินด้วยวิธีใด ๆ ใครอยากหากินขอให้ลาออกจากตำแหน่งไปทำการค้าขายดีกว่า เพราะว่าทำผิดพลาดไปแล้วบ้านเมืองล่มจม และเมื่อบ้านเมืองล่มจมแล้ว เราก็อยู่ไม่ได้ก็เท่ากับเสียหายทุกอย่าง...”

พระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๑

“...คนที่ไม่มีคุณสุจริต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่ makkelijk ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณ เป็นประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ...”

พระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒

“...ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้่น้อยก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม ได้มากกว่าผู้มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ...”

พระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๓๓

“...ผู้ว่า CEO ต้องเป็นคนที่สุดจริต ทุจริตไม่ได้ ถ้าทุจริตแม้แต่นิดเดียวก็ขอแข่งให้มือนเป็นไป...”

“...ข้าราชการหรือประชาชนมีการทุจริต ถ้ามีทุจริตแล้วบ้านเมืองพัง ที่เมืองไทยพังมา เพราะมีทุจริต...”

พระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๖

ทำงานให้สนุก มีความสุขในการทำงาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความสุขอยู่กับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อช่วยเหลือ พสกนิกรของพระองค์ที่ได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน ครั้งหนึ่งเคยมีพระราชดำรัสกับผู้ตามเสด็จ ความว่า

“...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจากการมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์ ให้กับผู้อื่น...”

ความเพียร : พระมหาชนก

ความเพียรมีตัวอย่างเปรียบเทียบไว้ในพระราชนิพนธ์ พระมหาชนก ซึ่งเป็นเรื่องราวของกษัตริย์ผู้มีความเพียรพยายาม แม้จะไม่เห็นฝั่ง ก็ยังว่ายน้ำต่อไป เพราะถ้าไม่เพียรว่ายน้ำก็จะตกเป็นอาหาร ปลา และไม่ได้พบกับเทวดาที่มาช่วยเหลือมิให้จมน้ำไป

“...คนเราทำอะไรต้องมีความเพียร แม้ไม่เห็นฝั่ง ก็ต้องว่ายน้ำและมีคำตอบอยู่ว่ามีประโยชน์อย่างไร เพราะถ้าหากไม่เพียรที่จะว่ายน้ำเป็นเวลา ๗ วัน ๗ คืน ก็จะไม่พบเทวดา คนอื่นไม่มีความเพียรที่จะว่ายน้ำ ก็จมน้ำเป็นอาหารของปลา ของเต่า เพราะฉะนั้น ความเพียร แม้จะไม่ทราบว่าจะถึงฝั่งเมื่อไหร่ ก็ต้องเพียรว่ายน้ำต่อไป...”

รู้ รัก สามัคคี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสในเรื่อง “รู้ รัก สามัคคี” มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคำสามคำที่มีค่าและมีความหมายลึกซึ้ง พร้อมทั้งสามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

รู้ : การที่เราจะลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา และรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา

รัก : คือความรัก เมื่อเรารู้ครบด้วยกระบวนการความแล้ว จะต้องมีความรักที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้น ๆ

สามัคคี : การที่จะลงมือปฏิบัตินั้น ควรคำนึงเสมอว่า เราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจเป็นองค์กรเป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะ และความถูกต้อง

การปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อช่วยเหลือพสกนิกรของพระองค์ที่ประสบความสำเร็จล้วนเป็นตัวอย่างของความอดทน มุ่งมั่นที่จะทรงแก้ไขปัญหาให้สำเร็จลุล่วง

“...การสร้างสรรค์ตนเอง การสร้างบ้านเมืองก็ตาม มิใช่ว่าสร้างในวันเดียว ต้องใช้เวลา ต้องใช้ความเพียร ต้องใช้ความอดทนเสียสละ แต่สำคัญที่สุดคือความอดทนคือไม่ย่อท้อ ไม่ย่อท้อในสิ่งที่ตั้งามสิ่งที่ตั้งมานั้นทำมันน่าเบื่อ บางทีเหมือนว่าไม่ได้ผล ไม่ดัง คือดუმันครี ทำดีนี้ แต่ขอรับรองว่าการทำให้ดี ต้องมีความอดทน เวลาข้างหน้าจะเห็นผลแน่นอนในความอดทนของตน ในความเพียรของตน ต้องถือว่าวันนี้เราทำยังไม่ได้ผล อย่าไปท้อ บอกว่าวันนี้ เราทำแล้วก็ไม่ได้ผล พรุ่งนี้เราจะต้องทำอีก วันนี้เราทำ พรุ่งนี้เราก็ทำ อาทิตย์หน้าเราก็ทำ เดือนหน้าเราก็ทำ ผลอาจได้ปีหน้า หรืออีกสองปีหรือสามปีข้างหน้า...”

พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา ครู และอาจารย์
ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๖

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ความเป็นมาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ด้วยความที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยในทุกข์สุขของพสกนิกรชาวไทย ทำให้พวกเราชาวไทยได้เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะในพื้นที่ยากจน ห่างไกล และทุรกันดาร ซึ่งพระองค์จะทรงใช้เวลาประทับอยู่ตามเขตภูมิภาคมากกว่า ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เพราะพระองค์มีพระราชประสงค์ที่จะหาข้อมูลที่แท้จริงจากผู้ที่อยู่ในพื้นที่เกี่ยวกับ ปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาค นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงสังเกตการณ์และทรงสำรวจสภาพทางภูมิศาสตร์ ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อจะได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดไว้สำหรับการพระราชทานแนวทางเพื่อการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริต่อไป

พระมหากษัตริย์คุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแก่งวางราษฎรไทยทั้งหลาย ในระยะต้นแห่งการเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัตินั้น เป็นพระราชดำริด้านการแพทย์และงานสังคมสงเคราะห์ เป็นส่วนใหญ่ เพราะในช่วงเวลาดังกล่าว กิจกรรมด้านการแพทย์ของไทยยังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร อีกทั้ง การบริการสาธารณสุขในชนบท ก็ยังมิได้แพร่หลาย พระราชกรณียกิจในระยะช่วงแรก ช่วงระหว่างปี ๒๔๙๓-๒๕๐๕ จะเป็นการช่วยเหลือเฉพาะหน้า ยังมิได้เป็นโครงการเต็มรูปแบบอย่างในปัจจุบัน

พระราชดำริเริ่มแรกที่เป็นโครงการช่วยเหลือประชาชนเริ่มขึ้นในปี ๒๔๙๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมประมงนำพันธุ์ปลาหมอเทศจากป็นัง ซึ่งได้รับจากผู้เชี่ยวชาญด้านการประมงขององค์การอาหาร และการเกษตรแห่งสหประชาชาติเข้าไปเลี้ยงในสระน้ำของพระที่นั่งอัมพรสถาน และเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพันธุ์ปลาหมอเทศนี้แก่กำนันผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศ เพื่อจะได้นำไปเลี้ยง เผยแพร่ขยายพันธุ์แก่ราษฎรในหมู่บ้านของตนเพื่อจะได้มีอาหารโปรตีนเพิ่มขึ้น

ที่มา : เว็บไซต์ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต ๖ (กรมประชาสัมพันธ์)

http://region6.prd.go.th/main.php?filename=royal_project

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินับได้ว่าเป็นโครงการพัฒนาชนบทโครงการแรกเกิดขึ้นในปี ๒๔๙๕ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรถบูลโดเซอร์ให้หน่วยตำรวจตระเวนชายแดน ค่ายนเรศวรไปสร้างถนนเข้าไปยังบ้านห้วยมงคล ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ราษฎรสามารถสัญจรไปมาและนำผลผลิตออกมาจำหน่ายยังชุมชนภายนอกได้สะดวกขึ้น

การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริและบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

โครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มุ่งช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่ราษฎร กำลังประสบอยู่ในขณะนั้น ซึ่งเป็นการแก้ไขอย่างรีบด่วน เช่น กรณีเขตพื้นที่อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชาและเป็นพื้นที่ยากจนในเขตอิทธิพลของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ที่ขบวนการพัฒนาของรัฐยังไม่ถึง ในช่วงระยะเวลานั้น ภายหลังจากมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เข้าไปดำเนินการแล้ว ปัญหาความมั่นคงที่เคยมีอยู่ก็ลดน้อยถอยลงและหมดสิ้นไปในที่สุด แม้กระทั่งปัจจุบัน โครงการที่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าและจะมีผลระยะยาวต่อไปคือ การแก้ไขปัญหายาเสพติดและการป้องกันน้ำท่วม ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

๒. การพัฒนาต้องเป็นไปตามขั้นตอน

พระองค์ทรงเน้นการพัฒนาที่สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในลักษณะของการพึ่งตนเอง โดยมีพระราชประสงค์ที่จะช่วยเหลือราษฎรตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสถานภาพ เมื่อราษฎรสามารถพึ่งตนเองได้ ก็จะสามารถออกมาสู่สังคมภายนอกอย่างไม่ลำบาก

๓. การพึ่งตนเอง

เมื่อแก้ไขปัญหาคณะได้แล้ว ก็จะเป็นการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนอยู่ในสังคมได้ตามสภาพ ในลักษณะของการพึ่งตนเอง ตัวอย่างโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินับหลัก “การพึ่งตนเอง” เพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหายากจนของราษฎร เช่น โครงการธนาคารข้าว โครงการธนาคารโค-กระบือ และโครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ “หุบกระพง” อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งดำเนินการเพื่อให้ประชาชน มีที่อยู่อาศัยทำกิน และรวมตัวกันในรูปของกลุ่มสหกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหายากจนและการทำมาหากินร่วมกัน นอกจากนี้ โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในระยะหลังก็ล้วนแต่เพื่อให้ประชาชนสามารถ ช่วยตัวเองได้ เพราะเป็นโครงการที่สนับสนุนให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การให้การอบรมความรู้สาขาต่าง ๆ ทั้งด้านการเกษตรและศิลปาชีพพิเศษ เป็นต้น

๔. การส่งเสริมความรู้และเทคนิควิชาการสมัยใหม่ที่เหมาะสม

ด้วยพระราชประสงค์ที่ต้องการให้ราษฎรได้รับในสิ่งที่ขาดแคลน และต้องมีตัวอย่างของความสำเร็จ จึงทรงพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในทุกภูมิภาคของประเทศเพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษา ทดลอง วิจัย และแสวงหาความรู้สมัยใหม่ที่ราษฎรรับได้และนำไปดำเนินการเองได้ โดยต้องเป็นวิธีการที่ประหยัด เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

๕. การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ

จากการพัฒนาประเทศในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลงโดยมิได้มีการฟื้นฟูขึ้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงสนพระราชหฤทัยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ

๖. การส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จากการที่โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนไปสู่การผลิตที่มีภาคอุตสาหกรรมและบริการเป็นหลัก ทำให้สังคมไทยเริ่มเปลี่ยนจากสังคมชนบทสู่ความเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาคือปัญหาทางด้านความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาอย่างยิ่งในเรื่องของการกำจัดน้ำเสียในกรุงเทพมหานครและในเมืองหลักในต่างจังหวัดด้วยวิธีการต่าง ๆ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

โครงการตามพระราชประสงค์ คือโครงการที่ทรงศึกษา ทดลอง ปฏิบัติเป็นการส่วนพระองค์ จนเมื่อแนพระราชหฤทัยว่าโครงการนั้น จะเป็นผลดีและเกิดประโยชน์กับประชาชน จึงจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลเข้ามารับงานต่อไป

โครงการหลวง พื้นที่ดำเนินการของโครงการหลวงส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตภาคเหนือ เนื่องจากเป็นถิ่นที่อยู่ของชาวไทยภูเขา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระมหากรุณาธิคุณที่จะพัฒนาความเป็นอยู่ของชาวไทยภูเขาให้อยู่ดี กินดี เลิกการปลูกฝิ่น และการทำไร่เลื่อนลอย อีกทั้งยังทรงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารบริเวณป่าเขา เพื่อบรรเทาอุทกภัยในเขตที่ลุ่มด้านล่าง ซึ่งการพัฒนาต่าง ๆ กว่าจะเกิดผล ล้วนแต่กินเวลานานนับสิบปี ซึ่งชาวไทยภูเขาเหล่านี้ มีความจงรักภักดีต่อพระองค์ พร้อมทั้งเรียกขานพระองค์ว่า “พ่อหลวง” และเรียกสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ว่า “แม่หลวง” รวมถึงเรียกโครงการของทั้งสองพระองค์ว่า “โครงการหลวง”

โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ คือโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานข้อแนะนำหรือแนวพระราชดำริให้ไปดำเนินการ ซึ่งโครงการประเภทนี้จะดำเนินการโดยหน่วยงานเอกชน เช่น โครงการพัฒนาหมู่บ้านสหกรณ์เนินดินแดง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งสโมสรโรตารีแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดและดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ โครงการพจนานุกรม โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โครงการตามพระราชดำริ จะเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวางแผนพัฒนา และทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามแนวพระราชดำริ ปัจจุบันโครงการตามพระราชดำรินี้ เรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” มีลักษณะเป็นโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และงานวิจัย โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ มีทั้งที่เป็นโครงการระยะสั้นและโครงการระยะยาว

ในการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงศึกษาข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ทั้งการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและการศึกษาข้อมูลจากการลงพื้นที่จริง ก่อนจะทรงลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ทั้งนี้พระองค์ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการดำเนินการอยู่เสมอว่า แนวพระราชดำรินี้ พระองค์เป็นเพียงข้อเสนอแนะ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจะต้องนำมาพิจารณา วิเคราะห์ และกลั่นกรองตามหลักวิชาการ หากมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเกิดประโยชน์คุ้มค่า จึงจะลงมือปฏิบัติต่อไป แต่หากไม่เกิดประโยชน์ ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการ ก็สามารถล้มเลิกได้

หน่วยงานที่มีหน้าที่ประสานงานและประสานแผนต่าง ๆ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานที่รับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปปฏิบัติ คือ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือสำนักงาน กปร. ซึ่งนอกจากการประสานงานในแต่ละขั้นตอนแล้ว สำนักงาน กปร. ยังจะได้ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ ที่ผ่านมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการต่าง ๆ เหล่านั้นเมื่อทรงมีโอกาส เพื่อทอดพระเนตรความก้าวหน้าและทรงติดตามผลงานต่าง ๆ ด้วยพระองค์เอง

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน กปร. ในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๔๖ มีจำนวน ๓,๒๔๘ โครงการ แยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ ๘ ประเภท คือ

๑. การเกษตร แนวพระราชดำรินี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร จะทรงเน้นในเรื่องของการค้นคว้า ทดลอง และวิจัยหาพันธุ์พืชใหม่ ๆ ทั้งพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับแมลงศัตรูพืชและพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งแต่ละโครงการจะเน้นให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีราคาถูก ใช้เทคโนโลยีง่ายไม่สลับซับซ้อน เกษตรกรสามารถดำเนินการเองได้ นอกจากนี้ยังทรงพยายามไม่ให้เกิดการยึดติดกับพืชผลทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว เพราะอาจเกิดปัญหาอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของสภาพดินฟ้าอากาศ หรือความแปรปรวนทางการตลาด แต่เกษตรกรควรจะมีรายได้จากด้านอื่นนอกเหนือไปจากการเกษตรเพิ่มขึ้นด้วย เพื่อจะได้พึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่ง

๒. สิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องได้รับการดำเนินการแก้ไขควบคู่ไปกับการพัฒนาความเจริญก้าวหน้า เพราะยิ่งมีความเจริญก้าวหน้า ย่อมหมายถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมยิ่งก่อตัวและทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นเงาตามกันไป ซึ่งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้จะเป็นวิธีการที่จะทำนุบำรุง และปรับปรุงสภาพทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นในด้านต่าง ๆ เช่น การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ และป่าไม้

๓. การสาธารณสุข โครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้แก่ประชาชนในระยะแรก ๆ ล้วนแต่เป็นโครงการด้านสาธารณสุข เพราะพระองค์ทรงเห็นว่าหากประชาชนมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงจะนำไปสู่สุขภาพจิตที่ดีและส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดีไปด้วย พระองค์จึงทรงให้ความสำคัญแก่ทางด้านสาธารณสุขเป็นอย่างมาก

๔. การส่งเสริมอาชีพ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อได้ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการแล้ว จะเกิดการส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะศูนย์ศึกษาการพัฒนาทั้งหลายนั้น จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้มีการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และการประกอบอาชีพของราษฎรในภูมิภาคนั้น ๆ เพื่อให้ราษฎรนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ส่วนโครงการประเภทการส่งเสริมอาชีพโดยตรงนั้นก็ก็มีจำนวนไม่น้อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ จึงได้มีโครงการเกี่ยวกับประเภทการส่งเสริมอาชีพโดยตรง

๕. การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกหรือการชลประทาน นับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ เพราะเกษตรกรจะสามารถทำการเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ซึ่งต้องอาศัยเพียงน้ำฝนและน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ทำให้พืชได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอและไม่เพียงพอ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญสนพระราชหฤทัยเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่าโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริประเภทอื่น

๖. การคมนาคมสื่อสาร โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านคมนาคมสื่อสารส่วนใหญ่จะเป็นโครงการเกี่ยวกับปรับปรุงถนนหนทาง การก่อสร้างถนนเพื่อการสัญจรไปมาได้สะดวกและทั่วถึง การคมนาคมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการนำความเจริญไปสู่ชนบท การสื่อสารติดต่อที่ดียังผลสำคัญทำให้เศรษฐกิจของราษฎรในพื้นที่ดีขึ้นราษฎรก็มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๗. สวัสดิการสังคม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านสวัสดิการสังคมจะเป็นโครงการเพื่อช่วยเหลือราษฎรให้มีที่อยู่อาศัยที่ถาวรและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ซึ่งจะทำให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยความผาสุก

๘. อื่นๆ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริประเภทอื่น ๆ ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่นอกเหนือจากโครงการทั้ง ๗ ประเภท ที่ระบุมานี้แล้วข้างต้น เช่น โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งหลาย โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำทะเลกัดเซาะอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี นอกจากนั้นยังรวมถึงโครงการด้านการศึกษา การวิจัย การจัดและพัฒนาที่ดิน

นางสาวธารรัตน์ สร้อยเพชร*

“ปั่นเพื่อพ่อ Bike for Dad” กิจกรรมจักรยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีพระราชปณิธานที่จะจัดกิจกรรมจักรยานร่วมกับพสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศ เพื่อเฉลิมพระเกียรติและแสดงความจงรักภักดีและกตัญญูต่องานที่ต่อพระมหากษัตริย์ ร่วมใจเทิดพระคุณพ่อ เพื่อความสามัคคีของชาวไทยทั้งชาติ เพื่อสุขภาพกายและใจ ตลอดจนความสดชื่นแจ่มใส เพื่อชมศิลปวัฒนธรรม ของชาติ (इन)

กิจกรรม “ปั่นเพื่อพ่อ Bike for Dad” มีขึ้นเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ในทั้ง ๗๗ จังหวัด ทั่วประเทศ และอีก ๖๖ เมืองทั่วโลก โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเป็นองค์ประธาน นำขบวนจักรยานตามเส้นทางที่กำหนด โดยเส้นทางส่วนกลางกรุงเทพมหานครเริ่มต้นเส้นทางที่บริเวณ พระลานพระราชวังดุสิต ผ่านถนนศรีอยุธยา ถนนราชปรารภ ประตูนํ้า สีแยกปทุมวัน หยุดพักจุดที่ ๑ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาลาแดง สีลม เจริญกรุง วงเวียนโอเดียน เขาวราช สะพานสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว หยุดพักจุดที่ ๒ ณ พระราชวังเดิมกองทัพเรือ โรงพยาบาลศิริราช สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า และเข้าสู่ถนนราชดำเนินนอก เพื่อกลับสู่พระลานพระราชวังดุสิต ในภูมิภาคเริ่มปั่นจักรยานพร้อมกันทั่วประเทศจากศาลากลางจังหวัดผ่านศาสนสถาน และสถานที่สำคัญของจังหวัดนั้น ๆ รวมระยะทางทั้งสิ้น ๒๙ กิโลเมตร ในต่างประเทศร่วมปั่นจักรยานผ่านจุดสำคัญของ ประเทศนั้น ๆ ตามเส้นทางที่แต่ละประเทศกำหนด นอกจากกิจกรรมจักรยานแล้ว ยังมีกิจกรรมโชนกลองแปลง พระราชทาน ซึ่งจัดแสดงระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ พระลานพระราชวังดุสิต กิจกรรมนิทรรศการ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ บริเวณสวนอัมพร และกิจกรรมประกวดภาพถ่ายอีกด้วย

* นักเรียนทุนพระราชทานในโครงการทุนการศึกษาพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร รุ่น ๒ จังหวัดตราด ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ที่คณะสหเวชศาสตร์ สาขาพยาบาลกายวิภาค มหาวิทยาลัยบูรพา

ขอกราบท่านทั้งหลายด้วยตามปลายมือและข้อมือ ซึ่งข้อมือนี้ ที่ทพทได้สวดมนต์และหัวใจ
 ตลอดความจงรักภักดี ต่อองค์พระประมุข และต่อปวงชนชาวไทยในแผ่นดินพระมหากษัตริย์
 ประเพณีที่ต่อเนื่องกันเป็นวัตรของเรามาแล้ว จะรับใช้ชาติ ปกป้องบ้านเมืองไว้ และมั่นคง
 ถอดความรักและสามัคคี รวมกันไว้ เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม
 งานที่ได้มีในประเพณีแล้วว่าดีไหม "หัวใจ" และสามัคคี
 ที่ได้เห็นทุกคน มีเพื่อพ่อ "จากหัวใจ" (คือ แดงออกด้วยใจ และทำด้วยใจ)

11 ธ.ค. 58.

ในครั้งนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานสิ่งของ
 ให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย เข็มกลัดที่ระลึก
พระราชทาน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
 ทรงออกแบบเข็มกลัดที่ระลึกพระราชทาน โดยมีความหมายอันลึกซึ้ง
 และเป็นสิริมงคล เข็มกลัดมงคลทรงกลม พื้นหลังสีเหลือง ขอบสีฟ้า
 มีตราสัญลักษณ์กิจกรรม Bike for Dad ภาพด้านหลังเป็น
 พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท แสดงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์
 ภาพด้านหน้าเป็นหมู่พสกนิกรที่ถวายความจงรักภักดีโดยการปั่นจักรยาน **เสด็จจักรยานพระราชทาน** ที่ออกแบบมาในลักษณะของ
 เสื่อคอกกลม พื้นสีเหลือง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์วันเกิดพ่อของแผ่นดินอันเป็นที่รักของปวงชนชาวไทย ตัดด้วยแขนสีฟ้า
 ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของวันศุกร์ ประกอบด้วยโลโก้ปั่นเพื่อพ่อ สายรัดข้อมือพระราชทาน (Wristband) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์
 ที่แสดงถึงการรึดรวมดวงใจลูกไทยทุกคนที่รักและจงรักภักดีต่อพ่อหลวง และน้ำดื่มพระราชทาน ดั่งน้ำพระราชหฤทัยที่
 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทย ทั้งที่อยู่เมืองไทย และต่างประเทศ
 รัฐบาลได้เป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนสนับสนุนการจัดกิจกรรมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยสมพระเกียรติ
 ภายหลังกิจกรรมดังกล่าว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน
 การ์ดพระราชทานที่ทรงเขียนด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง โดยขอบคุนประชาชนทุกคนที่ร่วมกิจกรรม

ราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอางเกี่ยวกับระบบการแจ้งรายละเอียดเครื่องสำอางก่อนที่จะผลิตหรือนำเข้า เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ทั้งในด้านการห้ามผลิต นำเข้าหรือขายเครื่องสำอาง บางประเภท กำหนดวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องสำอาง มาตรฐานสถานที่ผลิตภาชนะ การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับ เครื่องสำอาง มาตรการควบคุมฉลากและการโฆษณา และมาตรการควบคุมเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ เครื่องสำอางปลอม และเครื่องสำอางผิดมาตรฐานให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๕

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคติดต่อให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบันและข้อกำหนดของกฎอนามัยระหว่างประเทศ

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๒๖

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความผิดเกี่ยวกับการค้าหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งลามกที่เป็น สื่อลามกอนาจารเด็กเป็นความผิดที่ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้น รวมทั้งกำหนดให้การครอบครองและส่งต่อซึ่งสื่อลามก อนาจารเด็กเป็นความผิด

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๘๔

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘

ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาว่าคดีที่ได้ยื่นฎีกาสมควรอนุญาตให้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๘๗

พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง กำกับ และบริหารทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังของรัฐ

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๙๒ ก ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๑

พระราชบัญญัติการให้สิทธิแก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติบางกรณีและการโอนเงินจากกองทุนประกันสังคมในกรณีชราภาพไปยังกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

ปรับปรุงระบบการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานเดียวกันและเปิดโอกาสให้ผู้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติที่มีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปในวันที่สมัครเป็นสมาชิกมีสิทธิเป็นสมาชิกต่อไปได้อีกสิบปีนับแต่วันดังกล่าว

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๙๒ ก ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๑๒

พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘

สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยแรงงานทางทะเลขึ้นโดยเฉพาะเพื่อกำหนดมาตรฐานการทำงานของลูกจ้างและคนประจำเรือ และการออกใบรับรองด้านแรงงานทางทะเลแก่เรือขนส่งทางทะเลที่ชักธงไทย เพื่อกู้มครองแรงงานทางทะเล อันจะเป็นการรับรองว่าแรงงานทางทะเลจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมตามมาตรฐานสากล เพื่อป้องกันการใช้มาตรการของรัฐเจ้าของท่าเรือต่อเรือไทยที่เดินทางระหว่างประเทศ และเพื่อประโยชน์ในการวางมาตรการควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการในการออกใบรับรองด้านแรงงานทางทะเลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาภิการพาณิชย์นาวีของประเทศไทยอีกทางหนึ่ง

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๙๘ ก ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๑

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

กำหนดให้กองทุนยุติธรรมมีฐานะเป็นนิติบุคคลเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดีการขอลดโทษชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐๒ ก ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

พระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๘

ปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในกรมการบินพลเรือนใหม่ โดยแยกงานการกำกับดูแลออกเป็นสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และงานเกี่ยวกับการค้นหาและช่วยเหลือกรณีอากาศยานประสบภัย งานนิรภัยการบิน และสอบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุอากาศยานให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงคมนาคม และเปลี่ยนชื่อกรมการบินพลเรือนเป็นกรมท่าอากาศยาน

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๙๕ ก ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๘

ประกาศกระทรวง

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายที่ดิน กรณีอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคารที่อยู่อาศัยตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

กำหนดหลักเกณฑ์ให้ลดการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในการโอนและการจำนองอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคารที่อยู่อาศัยเป็นพิเศษ

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๗๑ ง ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๖

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

กำหนดหลักเกณฑ์ให้ลดการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในการโอนและการจำนองอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินเป็นพิเศษ

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๗๑ ง ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๗

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด กรณีห้องชุดตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

กำหนดหลักเกณฑ์ให้ลดการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด ในการโอนและการจำนองห้องชุดเป็นพิเศษ

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๗๑ ง ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๘

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

การชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการ ปรับ^{ขึ้น}ความลับ สำหรับเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี*

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖) เห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการปรับ^{ขึ้น}ความลับสำหรับเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี และให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการปรับ^{ขึ้น}ความลับ และยกเลิก^{ขึ้น}ความลับสำหรับเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด แต่เนื่องจากยังมีบางหน่วยงานอาจไม่ทราบแนวทางปฏิบัติดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติฯ ดังนี้

การเสนอเรื่องทั่วไป

ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องระบุอย่างชัดเจนในท้ายหนังสือนำเสนอเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีว่า หากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ (หรือเห็นชอบ หรือรับทราบ) ตามที่เสนอแล้ว ให้ยกเลิก^{ขึ้น}ความลับ หรือปรับ^{ขึ้น}ความลับ จาก “...” เป็น “...” ตั้งแต่วันที่ใด เช่น ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เป็นต้น พร้อมแสดงข้อความการปรับ^{ขึ้น}ความลับไว้ที่หน้าแรกของหนังสือนำเสนอเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีบริเวณใกล้กับเครื่องหมายแสดง^{ขึ้น}ความลับเดิมว่า “ให้ยกเลิก^{ขึ้น}ความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ” หรือ “ให้เพิ่ม^{ขึ้น}ความลับเป็น ... นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ” หรือ “ให้ลด^{ขึ้น}ความลับเป็น ... นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ” ด้วย

ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะถือเป็นหลักปฏิบัติทุกเรื่องว่า หากเรื่องดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ เช่น คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติตามที่เสนอทั้งหมด หรือให้ทบทวนอีกครั้งหนึ่ง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก็จะยังไม่ปรับปรุงหรือยกเลิก^{ขึ้น}ความลับตามที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องเสนอ จนกว่าหน่วยงานเจ้าของเรื่องจะแจ้งการปรับปรุงหรือยกเลิกมาอีกครั้งหนึ่ง

การเสนอร่างกฎหมาย

ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องระบุอย่างชัดเจนในท้ายหนังสือนำเสนอเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีว่า ให้ยกเลิก^{ขึ้น}ความลับ หรือปรับ^{ขึ้น}ความลับ จาก “...” เป็น “...” ตั้งแต่วันที่ใด โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ถือปฏิบัติสำหรับการยกเลิก^{ขึ้น}ความลับร่างกฎหมาย ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติจะยกเลิก^{ขึ้น}ความลับเมื่อนำเสนอรัฐสภาแล้ว หากประสงค์จะยกเลิก^{ขึ้น}ความลับในขั้นตอนดังกล่าวสมควรใช้คำว่า “ให้ยกเลิก^{ขึ้น}ความลับนับแต่วันที่ส่งรัฐสภา”

๒. ร่างกฎหมายอื่น ๆ เช่น ร่างพระราชกฤษฎีกา ร่างกฎกระทรวง และร่างประกาศต่าง ๆ จะยกเลิก^{ขึ้น}ความลับเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หากประสงค์จะยกเลิก^{ขึ้น}ความลับในขั้นตอนดังกล่าวสมควรใช้คำว่า “ให้ยกเลิก^{ขึ้น}ความลับนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

พร้อมนี้ หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องแสดงข้อความการปรับ^{ขึ้น}ความลับไว้ที่หน้าแรกของหนังสือนำเสนอเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีบริเวณใกล้กับเครื่องหมายแสดง^{ขึ้น}ความลับเดิมด้วยเช่นเดียวกับข้อ ๑

* หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๔๑๓๓๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ลับ

(ตัวอย่างการเสนอเรื่องทั่วไป)

ที่

วัน...../เดือน...../ปี.....

เรื่อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง(ถ้ามี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย(ถ้ามี)

(ข้อความ).....

.....

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ หากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ (หรือเห็นชอบหรือรับทราบ) ตามที่เสนอแล้ว ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

.....

.....

โทร.

โทรสาร

ลับ

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

ลับ

(ตัวอย่างการเสนอร่างกฎหมาย)

ที่

วัน...../เดือน...../ปี.....

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกา.....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง(ถ้ามี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย(ถ้ามี)

(ข้อความ).....

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

.....

.....

โทร.

โทรสาร

ลับ

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เรื่อง การเพิ่มความคล่องตัวในการจัดหาพัสดุของส่วนราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติดังนี้

๑. รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการจัดหาพัสดุของส่วนราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ (ดูรายละเอียดได้ที่หน้าถัดไป)

๒. รับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานในฐานะอดีตประธานกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐชี้แจงเพิ่มเติมว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘ (เรื่อง การรายงานรายการรายจ่ายลงพื้นที่มีงบประมาณตั้งแต่ ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘) ให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐรายงานรายการรายจ่ายลงพื้นที่มีงบประมาณตั้งแต่ ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป โดยให้คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐติดตามและตรวจสอบโครงการและนำเสนอคณะรัฐมนตรีทุกเดือน นั้น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ สามารถดำเนินโครงการลงพื้นที่มีงบประมาณตั้งแต่ ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป ได้ตามขั้นตอนปกติ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลเพื่อติดตามการดำเนินโครงการเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบก่อนอนุมัติหรือเห็นชอบให้ดำเนินโครงการแต่อย่างใด

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๘๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘

แนวทางปฏิบัติเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการจัดหาพัสดุของส่วนราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ในฐานะฝ่ายเลขานุการในคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) ได้นำเสนอ กวพ. ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติแนบท้ายประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market: e-market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding: e-bidding) เกี่ยวกับการกำหนดวงเงินในวิธีตกลงราคา วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) เป็นการชั่วคราว เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการสามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว โดยเฉพาะแผนงาน/โครงการขนาดเล็ก อันส่งผลให้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้น รวมถึงมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย กวพ. ได้อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๒) และข้อ ๑๕ และอาศัยอำนาจตามแนวทางปฏิบัติแนบท้ายประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ข้อ ๗ (๑) ยกเว้นผ่อนผันการกำหนดวงเงินในวิธีตกลงราคา วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ดังนี้

๑. กำหนดวงเงินในการจัดหาพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จากเดิมเป็นดังนี้

(๑) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีตกลงราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกวดราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาเกิน

๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) การซื้อโดยวิธีพิเศษ ได้แก่ การซื้อครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาเกิน ๕๐๐,๐๐๐ ให้กระทำได้เฉพาะ

กรณีหนึ่งกรณีใดตามที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๓

(๕) การจ้างโดยวิธีพิเศษ ได้แก่ การจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้กระทำได้เฉพาะ

กรณีหนึ่งกรณีใดตามที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๔

๒. การจัดหาพัสดุครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเดิมกำหนดให้ส่วนราชการต้องดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ให้ส่วนราชการดังกล่าวดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีสอบราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับการจัดหาพัสดุดังกล่าว ให้ส่วนราชการดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) หรือด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) แล้วแต่กรณี

๓. แนวทางการปฏิบัติในข้อ ๑ และ ๒ ให้เริ่มถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ สำหรับกระบวนการจัดหาพัสดุที่ได้ดำเนินการก่อนวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ และยังไม่แล้วเสร็จ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมต่อไป

คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดวันหยุดราชการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มเป็นกรณีพิเศษ **๒** วัน

เรื่อง การพิจารณากำหนดวันหยุดราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มเป็นกรณีพิเศษ

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่อง การพิจารณากำหนดวันหยุดราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มเป็นกรณีพิเศษแล้วลงมติเห็นชอบกำหนดวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๑. กำหนดให้วันศุกร์ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และวันจันทร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ รวมจำนวน ๒ วัน

๒. ส่วนรัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน และภาคเอกชน ให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงแรงงาน พิจารณาความเหมาะสมให้สอดคล้องกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. ในกรณีหน่วยงานใดที่มีการกักในการให้บริการประชาชน หรือมีความจำเป็นหรือราชการสำคัญในวันดังกล่าวโดยได้กำหนดหรือนัดหมายไว้ก่อนแล้ว ซึ่งหากยกเลิกหรือเลื่อนไปจะเกิดความเสียหายหรือกระทบต่อการให้บริการประชาชน ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร โดยมีให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการและประชาชน

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๑๙ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การขยายระยะเวลาการใช้บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปัจจุบันออกไปอีก ๑ ปี [ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.]

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบการขยายระยะเวลาการใช้บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปัจจุบันออกไปอีก ๑ ปี จากที่สิ้นสุดในปี ๒๕๕๘ เป็นสิ้นสุดในปี ๒๕๕๙
๒. อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้
๓. ให้กระทรวงการคลังสร้างการรับรู้และส่งเสริมให้ประชาชนชำระภาษีให้ถูกต้องตามหน้าที่ รวมทั้งให้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๔๒๙ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อัตราภาษีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรี ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เงินได้สุทธิ (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
๐-๓๐๐,๐๐๐	๕
๓๐๐,๐๐๑-๕๐๐,๐๐๐	๑๐
๕๐๐,๐๐๑-๗๕๐,๐๐๐	๑๕
๗๕๐,๐๐๑-๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๐
๑,๐๐๐,๐๐๑-๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๕
๒,๐๐๐,๐๐๑-๔,๐๐๐,๐๐๐	๓๐
๔,๐๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๓๕

เรื่อง การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรี

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี รายงานว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) เห็นชอบให้ทุกส่วนราชการเร่งรัดการเสนอความเห็นเรื่องต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว กรณีที่เป็นเรื่องเร่งด่วนให้เสนอความเห็นภายในระยะเวลาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด สำหรับกรณีที่เป็นเรื่องปกติให้เสนอความเห็นภายใน ๒ สัปดาห์ นับจากวันที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งเรื่องดังกล่าว หากส่วนราชการไม่เสนอความเห็นภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าส่วนราชการนั้นได้เห็นชอบเรื่องดังกล่าวแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘) เห็นชอบให้ส่วนราชการที่จะเสนอเรื่องขออนุมัติงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นให้สำนักงบประมาณดำเนินการเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อน และให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดกำกับให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว ก่อนเสนอเรื่องต่อรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลให้ความเห็นชอบเพื่อส่งการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี นั้น

ขณะนี้ส่วนราชการได้เสนอเรื่องเร่งด่วน เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายในระยะเวลาที่กระชั้นชิดเป็นจำนวนมาก ทำให้นายกรัฐมนตรีมีระยะเวลาจำกัดในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการจัดทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งส่งผลให้การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีขาดความรอบคอบ และอาจเกิดความเสียหายได้ ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนด แนวทางการเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีเรื่องทั่วไปที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ให้ส่วนราชการส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอย่างน้อย ๗ วัน ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี

๒. กรณีเรื่องกฎหมายที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ให้ส่วนราชการส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอย่างน้อย ๑๐ วัน ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี

๓. หากส่วนราชการมีความจำเป็นต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นเรื่องเร่งด่วน นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ตามข้อ ๑ และ ๒ ส่วนราชการจะต้องชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และสาเหตุที่ไม่สามารถเสนอเรื่องภายใน กำหนดเวลาในหนังสือเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้ครบถ้วน รวมทั้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดรับผิดชอบในการตรวจสอบ ข้อกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งหารือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนก่อนส่งเรื่อง ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในวันศุกร์ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

๔. กรณีเรื่องขออนุมัติงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้ส่วนราชการเสนอเรื่อง ให้สำนักงบประมาณดำเนินการเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อนตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยเคร่งครัด

ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ โดยให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี เจ้าสังกัดกำกับให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไป

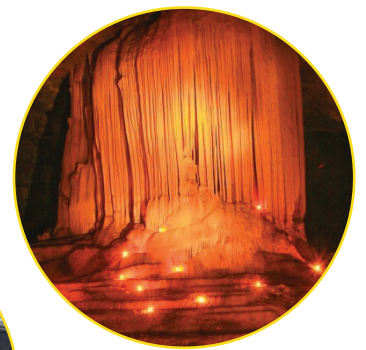
ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ไปไหนไปกัน

กันยนี้

อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น

สวัสดีผู้อ่านทุกท่าน ไปไหนไปกันฉบับนี้ ขอเชิญชวนไปเที่ยวแดนอีสานสัมผัสความหนาวและความงามของธรรมชาติที่สวยงาม อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ที่มีหน้าผาสูงชัน คล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มองดูเหมือนกับผ้าม่านพื้นใหญ่ อยู่ในท้องที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย เป็นพื้นที่แหล่งต้นน้ำลำธารและมีจุดเด่นทางธรรมชาติหลายแห่ง โดยเฉพาะถ้ำและน้ำตก

อุทยานแห่งชาติภูผาม่านห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๕๖๖ กิโลเมตร สามารถเดินทางได้โดยรถยนต์ และรถโดยสารประจำทาง สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ ถ้ำพญานาคราช ถ้ำผาพวง ถ้ำลายแทง ถ้ำค้างคาว ภูตาคลอ ถ้ำเกล็ดแก้ว ถ้ำปูหลุบ น้ำตกตาดฟ้า น้ำตกตาดใหญ่ น้ำตกตาดฮ้อย ซึ่งมีพันธุ์ไม้นานาชนิด เช่น ต้นลาน หวาย พืชสมุนไพร และกล้วยไม้ต่าง ๆ และสัตว์ป่านานาชนิด เช่น เลียงผา เก้ง หมูป่า และกระต่ายป่า พบกับไปไหนไปกันได้ใหม่ฉบับหน้า 🌸

ที่มา : http://park.dnp.go.th/visitor/nationparkshow.php?PTA_CODE=1070

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๓ เดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๘ | ๓๕

เจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจจะสามารถดำเนินการทวงถามหนี้ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้หรือไม่ ท้องถิ่นควรรู้ใน สลค.สาร ฉบับนี้มีคำตอบ

เรื่องเสร็จที่ ๑๔๖๑/๒๕๕๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การทวงถามหนี้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๑๔
แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘*

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือ ที่ กค ๑๐๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยบริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำลังจะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีประเด็นปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสถานะการเป็นรัฐวิสาหกิจของบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด (บริษัท KTBGS) ซึ่งเป็นบริษัทลูกของธนาคารฯ อันจะส่งผลถึงการปฏิบัติหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้ของพนักงานลูกจ้างบริษัท KTBGS ธนาคารฯ จึงได้หารือมายังสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โดยมีข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

๑. ธนาคารฯ มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ว่าจ้างบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด (บริษัท KTBGS) ซึ่งเป็นบริษัทลูกของธนาคารฯ เพื่อให้บริการติดตามทวงถามหนี้แก่ธนาคารฯ โดยธนาคารฯ ถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐ จึงเข้าข่ายเป็นรัฐวิสาหกิจ

* ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒. มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ รวมทั้งห้ามสนับสนุนการทวงถามหนี้ซึ่งมีใช้ของตน เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมิอาจกระทำได้ตามกฎหมาย โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐในมาตรานี้ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งมีได้ระบุนามของคำว่าหน่วยงานอื่นของรัฐว่าจะหมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจด้วยหรือไม่

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ฯ มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ของตนในทางมิชอบในการติดตามทวงถามหนี้ของบุคคลอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง ไม่่าจะเป็นการสนับสนุนหรือการรับจ้างดำเนินการดังกล่าว กฎหมายจึงได้บัญญัติห้ามไว้ แต่อย่างไรก็ดี คำว่าหน่วยงานอื่นของรัฐมีความหมายกว้าง จึงอาจหมายความว่ารวมถึงรัฐวิสาหกิจด้วย เนื่องจากรัฐวิสาหกิจถือว่าเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายบางฉบับ ซึ่งหากรัฐวิสาหกิจถือเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ก็จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามนัยของมาตรา ๑๔ ด้วย แต่อาจเข้าข่ายยกเว้นมาตรา ๑๔ (๒) ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมิอาจกระทำได้ตามกฎหมาย ในฐานะที่เป็นผู้ประกอบการเกี่ยวกับการรับทวงถามหนี้โดยตรง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรอบคอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นการป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจากการกระทำผิดพระราชบัญญัติฯ จึงขอหารือประเด็นปัญหาข้อกฎหมายต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานทั้งของธนาคารฯ และรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ ต่อไป ดังนี้

๑. มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ กำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และห้ามทวงถามหนี้ หรือสนับสนุนการทวงถามหนี้ซึ่งมีใช้ของตน เว้นแต่กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมิอาจกระทำได้ตามกฎหมาย โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งในบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมิได้กำหนดความหมายของคำว่าหน่วยงานอื่นของรัฐไว้ จะตีความรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามความหมายของมาตรา ๑๔ ด้วยหรือไม่

๒. หากเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจอยู่ในความหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แล้ว จะเข้าข่ายยกเว้นในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมิอาจกระทำได้ตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔ (๒) ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ปัญหาตามข้อหารือมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๓ ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่หนึ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่

ประเด็นที่สอง หากเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แล้ว จะเข้าข่ายยกเว้นในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมิอาจกระทำได้ตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔ (๒) ได้หรือไม่

ประเด็นที่สาม เจ้าหน้าที่ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ และจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ทวงถามหนี้ตามสัญญาว่าจ้างระหว่างบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๑๔^๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จึงมีประเด็นพิจารณาว่า รัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐหรือไม่ โดยที่พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ฯ ไม่ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “หน่วยงานอื่นของรัฐ” ไว้ แต่พระราชบัญญัติต่าง ๆ^๒ ได้กำหนดหน่วยงานของรัฐไว้สองจำพวก ได้แก่ หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในระบบราชการ และหน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในระบบราชการซึ่งหมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย ดังนั้น หน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ฯ จึงรวมถึงรัฐวิสาหกิจด้วย และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตราดังกล่าวย่อมรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจด้วยเช่นกัน

^๑ มาตรา ๑๔ ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๒) ทวงถามหนี้หรือสนับสนุนการทวงถามหนี้ซึ่งมิใช่ของตน เว้นแต่ในกรณีที่เป็หนี้ของสามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตน หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีอำนาจกระทำได้ตามกฎหมาย

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

^๒ พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐบาล องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

ฯลฯ

ฯลฯ

พระราชบัญญัติการถวายความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ฯลฯ

ฯลฯ

พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

ประเด็นที่สอง หากเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แล้ว จะเข้าข่ายข้อยกเว้น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีอำนาจกระทำได้ตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔ (๒) ได้หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๑๔ (๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ บัญญัติห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐทวงถามหนี้หรือสนับสนุนการทวงถามหนี้ซึ่งมีใช้ของตน เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการฟ้องสามิ ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตน หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีอำนาจกระทำ ได้ตามกฎหมาย ดังนั้น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจกระทำการทวงถามหนี้ ได้ตามกฎหมายแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้นั้นก็จะได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้

ประเด็นที่สาม เจ้าหน้าที่ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ และจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ ทวงถามหนี้ตามสัญญาว่าจ้างระหว่างบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด ได้หรือไม่ เห็นว่า โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้บัญญัติห้ามบุคคลซึ่งเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทวงถามหนี้หรือสนับสนุนการทวงถามหนี้ซึ่งมีใช้ของตนแต่กรณีตามที่หารือนี้ เป็นกรณีที่บริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นเจ้าหนี้และมีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย^๔ ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ทวงถามหนี้ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจกระทำการทวงถามหนี้ได้ตามข้อยกเว้นที่บัญญัติ ไว้ในมาตรา ๑๔ (๒)

สำหรับบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด (บริษัทฯ) ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวในสัดส่วนร้อยละ ๙๙.๙๙ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด และได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ดังปรากฏในหนังสือรับรอง ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ข้อ (๒๗) ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ซึ่งได้แก่ การรับจ้างทวงหนี้ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เป็นปกติธุระ ฯลฯ เมื่อบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัทฯ ให้ดำเนินการดำเนินติดตามทวงถามหนี้ ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) การดำเนินการของบริษัทฯ จึงมีลักษณะเป็นตัวแทนของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในการติดตามทวงถามหนี้ บริษัทฯ จึงมีอำนาจติดตามทวงถามหนี้ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ตามบทบัญญัติของกฎหมาย ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ ทวงถามหนี้ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจกระทำการทวงถามหนี้ ได้ตามข้อยกเว้นที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ (๒) เช่นเดียวกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เจ้าหน้าที่ของบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ ทวงถามหนี้ตามสัญญาว่าจ้างระหว่างบริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับบริษัท กรุงไทยธุรกิจบริการ จำกัด ได้

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๘

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๙๔ ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้น้อยมีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่ง การชำระหนี้ด้วยจดเว้นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมีได้

เก็บไว้ในหทัย

🌸 พระธรรมมีค่ามาก ทำให้ผู้ได้ฟังได้ศึกษามีความเข้าใจถูกเห็นถูก เป็นไปเพื่อขัดเกลา
ละคลายกิเลส จนกว่ากิเลสจะดับหมดสิ้น แต่พระธรรมจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้
สะสมเหตุที่ดีมาแล้ว ซึ่งเป็นผู้มีศรัทธา เห็นประโยชน์ของพระธรรม เคยได้ยินได้ฟังมาแล้ว
ในอดีต จึงมีศรัทธาเห็นประโยชน์ที่จะฟังที่จะศึกษา เพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกในสิ่งที่มีจริง
ตามความเป็นจริง

🌸 บุคคลผู้ที่ได้ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นจริง
ตามพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง ก็จะเห็นถึงคุณค่าของพระธรรมอย่างแท้จริงว่า พระธรรม
ที่พระองค์ทรงแสดงนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์เกื้อกูลโดยส่วนเดียว เปรียบเหมือนหางยอของที่คว่ำ
เปิดของที่ปิด บอกหนทางแก่คนหลงทาง และตามประทับในที่มืด ด้วยหวังว่า ผู้มีจักขุ
จักเห็นรูปได้

🌸 ถ้าเข้าใจถูก จะทำกุศลเพิ่มขึ้นไหม? ทุกอย่าง และโดยเฉพาะก็คือว่า มีโอกาสได้เข้าใจธรรม
เพราะว่าถ้าเป็นกุศลอื่น ก็ทำให้เกิดดี เห็นดี ได้ยินดี ชั่วคราว แล้วก็จากโลกนี้ไป แต่ว่า
ถ้าเข้าใจธรรม ก็จะสะสมความเข้าใจนี้สืบต่อไป มีโอกาสได้ฟังอีก ไม่ใช่ว่าใครมาดลบันดาลให้
แต่เพราะกรรมที่ได้กระทำแล้ว

ที่มา : มุลนิธิศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนา

<http://www.dhammahome.com/>

<https://www.facebook.com/dhammahomefellowship/>

ท่านสามารถเปิดอ่าน
สค.สาร

ผ่านทาง website ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
www.soc.go.th

